

D E X X X X X X X X X X Z I E

mun. Chișinău

14 septembrie 2017

Colegiul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componența:

Președintele ședinței	Ana Panov
Judecătorii	Veronica Negru și Vitalie Cotorobai
Grefier	Elena Țurcanu, Veronica Munteanu Andrei Fria

examinând în ședință publică apelul declarat de XXXXXXXXXXXX, împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău /sediul Rîșcani/ din 16 mai 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXXXXXXXX către ÎS „CRIS REGISTRU” /în prezent Agenția Servicii Publice/ privind recunoașterea drept ilegal a refuzului de perfectarea și eliberarea actelor de călătorie și obligarea perfectării și eliberării pașaportului de călătorie pe numele său, cu compensarea cheltuielilor de judecată, -

a c o n s t a t a t :

La 01 februarie 2017, XXXXXXXXXXXX s-a adresat cu acțiune civilă, în ordinea procedurii contenciosului administrativ, către Î.S. „CRIS „REGISTRU”, solicitând:

- recunoașterea ilegală a refuzului Î.S. „CRIS „REGISTRU” de a perfecta și elibera pașaportul de călătorie pe numele său;
- obligarea Î.S. „CRIS „REGISTRU” de a perfecta și elibera pașaportul de călătorie pe numele lui XXXXXXXXXXXX;
- încasarea din contul Î.S. „CRIS „REGISTRU” în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii înaintate, reclamantul a indicat, că la 02 noiembrie 2016 s-a adresat la Î.S. „CRIS REGISTRU” cu cerere, privind eliberarea pașaportului de călătorie, achitând prestația în sumă de 1060 MDL. Prin scrisoarea nr. 02/3/12757 din 15 noiembrie 2016, a fost informat de către Direcția pașapoarte din cadrul Î.S. „CRIS REGISTRU”, că cererea privind eliberarea pașaportului este respinsă în temeiul art. 4 alin. (1⁶) lit. c) al Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, nr. 273 din 09 noiembrie 1994, deoarece potrivit informației furnizate de Secția informare cu caracter penal al Direcției Servicii publice și guvernamentale a Serviciului tehnologiei informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, pe numele lui XXXXXXXXXXXX sunt intentate dosare penale cu nr. 2013870166, nr. 2013870273 și nr. 2014870065, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 165 alin. (3), 190 alin. (2) și alin. (5) Cod penal. Tot odată, autoritatea l-a informat, că pentru a-i fi soluționată pozitiv cererea, urmează să prezinte o hotărâre definitivă privind cauzele penale numite sau o informație eliberată de către procuror/judecător, prin care să fi confirmat că în privința lui u sunt aplicate măsuri preventive privative sau limitative de libertate sau libera circulație.

A mai declarat apelantul/reclamant în acțiune, că refuzul este unul ilegal și astfel este limitat contrar prevederilor legale în libertatea de a circula.

Indica în acțiune reclamantul, că actul administrativ decizional emis în privința sa de către pârât a fost contestat pe cale extrajudiciară, potrivit cererii prealabile din 09 decembrie 2016. Autoritatea l-a informat pe solicitant, la cererea prealabilă depusă, că la acel moment nu este posibilă satisfacerea cererii de eliberare a documentului de călătorie, până la clarificarea tuturor circumstanțelor privind cauzele penale derulate în privința sa. A mai fost informat, că Î.S. „CRIS „REGISTRU” a interpellat Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, pentru a fi confirmată sau infirmată existența măsurilor preventive, dar nu a primit de la instanța de judecată răspuns.

Invoca reclamantul, că cererea sa prealabilă nu a fost soluționată în termenul stabilit de lege, de 30 zile și nici de răspunsul pârâtului nu este mulțumit.

Prin referința depusă la acțiune, Î.S. „CRIS REGISTRU” a solicitat respingerea acțiunii, motivând că refuzul de eliberare a documentului de călătorie pe numele lui XXXXXXXXXXXX a fost unul legal și întemeiat, restricția fiind una temporară, până la clarificarea tuturor circumstanțelor privind cauzele penale și măsurile preventive aplicate solicitantului în cadrul acestora.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău /sediul Rîșcani/ din 16 mai 2017, acțiunea lui XXXXXXXXXXXX a fost respinsă ca nefondată. Pentru a da o asemenea soluție, instanța de fond a indicat că autoritatea pârâtă corect a refuzat în eliberarea documentului de călătorie solicitantului XXXXXXXXXXXX, deoarece în privința acestuia derulează mai multe procese penale. Tot odată, instanța a făcut trimitere la prevederile art. 8 al Legii nr. 269 din 09 noiembrie 1994 Cu privire la intrarea/ieșirea din/în R.Moldova, potrivit cărora solicitantului i se refuză în eliberarea sau prelungirea pașaportului de călătorie, dacă acesta execută o pedeapsă penală sau este atras la răspundere penală. A mai constatat instanța, că dreptul la libera circulație nu este unul absolut, fiind posibilă restricționarea acestuia, situația aplicabilă reclamantului.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 mai 2017, în termenul legal de atac stabilit de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, XXXXXXXXXXXX a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi decizii, prin care a admite integral acțiunea.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, cererii de apel depuse de apelantul XXXXXXXXXXXX nu i s-a dat curs, acesta fiind informat despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii. Apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul acordat, prezentând apelul motivat, cu referire la starea de fapt, temeiurile de drept și probele la care face referire în susținerea poziției sale.

În motivarea apelului înaintat apelantul a indicat, că prin răspunsul nr. 02/3/12757 din 15 noiembrie 2016 Direcția pașapoarte din cadrul Î.S. „CRIS REGISTRU” l-a informat că cererea lui, privind eliberarea pașaportului, este respinsă temporar în legătură cu suspendarea dreptului la libera circulație datorat existenței pricinilor penale derulate în privința sa. Temei pentru respingerea temporară a cererii a fost indicat art. 4 alin. (16) lit. c) din Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte nr. 273 din 09 noiembrie 1994, reieșind din informația furnizată de Secția de informare cu caracter penal al Direcției servicii publice și guvernamentale a Serviciului tehnologiei informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, conform căreia pe numele lui XXXXXXXXXXXX sunt intentate trei dosare penale, în cadrul cărora nu a fost adoptată o soluție finală și definitivă.

A mai comunicat apelantul, că nu neagă existența dosarelor penale în privința sa, dar a declarat că în cadrul acestora pe numele lui nu există măsuri preventive și în privința sa nu sunt aplicate careva restricții la libera circulație.

Susține apelantul, că prima instanță a manipulat informația ce ține de dosarele penale și ilegal a respins cererea privind eliberarea pașaportului, deoarece în acest sens nu există suport legal și Î.S. „CRIS REGISTRU” nu dispune de vre-un act sau hotărâre emisă de organele de drept, conform cărora el, XXXXXXXXXX să fie anunțat în căutare sau să-i fi fost restricționat dreptul la libera circulație prin aplicarea măsurilor preventive.

A mai declarat apelantul, că nu este obligația lui de a demonstra lipsa interdicțiilor, ci ține de obligația autorității să demonstreze existența unor asemenea restricții în eliberarea documentelor de călătorie pe numele său. Or, potrivit art. 24 din Legea contenciosului administrativ, sarcina probațiunii este pusă în seama pârâtului/intimat.

A accentuat apelantul, că informația despre dosarele penale intentate pe numele său nu demonstrează existența interdicțiilor la libera circulație. De aceea, refuzul de a elibera pașaportul, este lipsit de temei și suport legal.

Apelantul XXXXXXXXXX, fiind prezent în sala de judecată a declarat că nu va participa la ședință, urmând a fi reprezentat de către avocatul său.

Reprezentantul apelantului, avocatul XXXXXXXXXX, în baza mandatului seria MA nr. 1094130 din 26 ianuarie 2017, în ședința de judecată a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentanții părții intime Agenția pentru Servicii Publice (succesorul în drepturi și obligații a Î.S. „CRIS REGISTRU”), XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXX, în baza procurilor nr. 01/3639 din 25 noiembrie 2016 și, respectiv, nr. 01/1244 din 01 septembrie 2017, valabile pe termen de un an, în ședința de judecată nu au susținut apelul declarat și au solicitat respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, pe care o consideră legală și fondată. Au completat, că la materialele prezentate este anexată și înștiințarea, ce conține motivul respingerii cererii de perfectare și eliberare a actelor de călătorie apelantului. La fel, au explicat că Î.S. „CRIS REGISTRU” s-a implicat activ în soluționarea situației, a interpelat Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, pentru a verifica existența sau lipsa măsurilor preventive în privința lui XXXXXXXXXX și a stabili, dacă în privința lui sunt instituite restricții la libera circulație. Instanța, însă, nu a răspuns la interpelările lor și nici solicitantul nu a prezentat informație de la autoritățile și instituțiile competente, care să dovedească lipsa impedimentelor în eliberarea actelor de călătorie. De aceea, consideră reprezentanții autorității pârâte/intimate, că lui XXXXXXXXXX corect i s-a refuzat în eliberarea actului de călătorie.

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele cauzei, Colegiul consideră apelul unul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din materialele pricinii, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 16 mai 2017, (f.d. 33), iar cererea de apel a fost depusă la 17 mai 2017, (f.d. 36). Respectiv, Colegiul stabilește, că apelul a fost depus în interiorul termenului acordat de Lege.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Tot odată, conform prevederilor art. 25 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ doaptă una din următoarele hotărâri: a) respinge acțiunea ca fiind nefondată sau depusă cu încălcarea termenului de prescripție; b) admite acțiunea și nulează, în tot sau în parte, actul administrativ sau obligă pârâtul să emită actul administrativ cerut de reclamant ori să elibereze un certificat, o deverință sau oricare alt înscris, ori să înlăture încălcările pe care le-a comis, precum și dispune adjudecarea în contul reclamantului a despăgubirilor entru întârzierea executării hotărârii; c) admite acțiunea și constată circumstanțele care justifică suspendarea activității consiliului local sau a onsiliului raional, după caz.

Potrivit dispozițiilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină ircumstanțele are au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă oluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 al-le. (1), (2), (4) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale eferințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii 1 primă instanță.

De asemenea, în limitele apelului dedus judecării, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei stanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate uplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei stanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor otivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea rimeii instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se onunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv roblemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 8064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul abilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

La fel, conform prevederilor art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din XXXXXXXXXX, orice persoană care se consideră ătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a

nei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 14 alin. (1) Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Conform art. 17 al Legii numite, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. Termenul de 30 de zile specificat, este termen de prescripție.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Tot odată, potrivit art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță printr-o evaluare a pertinentei, admisibilității, veridicității ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În conformitate cu prevederile art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) și alin. (3) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii, adoptând hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudența CEDO, instanțele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conțină circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială și/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.

În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1)-(3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temelie al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Tot odată, potrivit prevederilor art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din XXXXXXXXXXXX, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine membrilor părți.

Conform art. 2 și art. 3 din Legea numită, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie - actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată atât în art. 2 din Legea nominalizată, cât și în Rezoluția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei din 28 septembrie 1997, nr. (77)31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative. Potrivit acestor reglementări, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Potrivit art. 26 alin. (1) al normei legale numite, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care:

- a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii;
- b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței;
- c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

În conformitate cu prevederile art. 5 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. La fel, potrivit art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal al unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Colegiul a constatat că la 01 februarie 2017, XXXXXXXXXXXX s-a adresat cu acțiune civilă, în ordinea procedurii contenciosului administrativ, către Î.S. „CRIS „REGISTRU”, solicitând:

- recunoașterea ilegală a refuzului Î.S. „CRIS REGISTRU” de a perfecta și elibera pașaportul de călătorie pe numele reclamantului;
 - obligarea Î.S. „CRIS REGISTRU” de a perfecta și elibera pașaportul de călătorie pe numele reclamantului XXXXXXXXXXXX;
 - încasarea din contul Î.S. „CRIS REGISTRU” în beneficiul reclamantului a cheltuielilor suportate pentru asistența avocatului.
- Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 16 mai 2017, acțiunea lui XXXXXXXXXXXX a fost respinsă ca nefondată.

Nefiind de acord cu soluția numită, la 17 mai 2017, în termenul legal de atac stabilit de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, XXXXXXXXXXXX a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi decizii, prin care a admite integral acțiunea.

Colegiul analizând hotărârea contestată în coroborare cu materialele pricinii constată, că prima instanță corect a făcut referire la Constituția R.Moldova, la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudența CtEDO, conform cărora dreptul la libera circulație nu este unul absolut, fiind posibilă restrângerea lui. Or, conform acestora, exercitarea acestui drept nu poate face obiectul altor restrângeri, decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora (art. 27 în coroborare cu art. 54 din Constituție și art. 2 Protocolul nr. 4 CEDO).

Cu toate acestea Colegiul a stabilit, că instanța de fond eronat a reținut starea de fapt și greșit a aplicat normele de drept material cazului. Or, după cum a fost indicat anterior, limitarea unei persoane în dreptul la libera circulație trebuie să fie, în primul rând, prevăzut de lege. Instanța, dând soluția la caz, a făcut referire la art. 8 din Legea nr. 269 din 09 noiembrie 1994 Cu privire la intrarea/ieșirea din/in R.Moldova, conform căreia persoanelor care execută sancțiuni penale sau care sunt atrase la răspundere penale le este interzisă eliberarea actelor de călătorie. Norma materială numită, însă, a fost abrogată prin Legea nr. 118 din 02.06.2016, în vigoare din 05.08.2016. Respectiv, atât la data apariției litigiului, cât și la data examinării pricinii în instanță și pronunțării hotărârii contestate, Legea materială la care instanța de fond a făcut referire, nu mai era în vigoare.

Tot odată, Colegiul stabilește că atât la ziua când Î.S. „CRIS REGISTRU” a refuzat eliberarea pașaportului de călătorie lui XXXXXXXXXXXX, cât și la data pronunțării hotărârii contestate, cum și soluționării pricinii în procedura de apel, cazului îi erau și sunt aplicabile prevederile art. 4 al Legii nr. 273 din 09.11.1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte. Or, conform aliniatului (1⁶) al normei numite, cererea pentru eliberarea pașaportului sau a documentului de călătorie se respinge și în cazurile în care solicitantului i se suspendă dreptul la libera circulație în străinătate, și anume în cazul în care:

- a) solicitantul prezintă pericol pentru securitatea națională;
- b) solicitantul execută o pedeapsă penală privativă de libertate în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată a Republicii Moldova;
- c) în cadrul unui proces de urmărire penală sau de judecare a cauzei penale pe teritoriul Republicii Moldova, solicitantul este anunțat în căutare de către organul abilitat sau are aplicată una din măsurile preventive conform Codului de procedură penală, după cum urmează:
 - obligarea de a nu părăsi localitatea;
 - obligarea de a nu părăsi țara;
 - transmiterea sub supraveghere a militarului;
 - transmiterea sub supraveghere a minorului;
 - arestul la domiciliu;
 - arestul preventiv;
 - liberarea provizorie sub control judiciar sau pe cauțiune, cu obligația de a nu părăsi localitatea;
- d) solicitantului i-au fost aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, în condițiile legii penale;
- e) solicitantul are interdicție de a părăsi țara în temeiul unei încheieri a instanței de judecată, conform Codului de executare.

Tot odată, conform prevederilor alin. (1⁷) al articolului numit, pentru a pune în executare măsurile prevăzute la aliniatul anterior, autoritățile care au dispus aplicarea lor au obligația de a le comunica autorității emitente a actelor de identitate. Alin. (1⁸) al normei declară, că respingerea neîntemeiată a cererii pentru eliberarea actului de identitate poate fi contestată în modul stabilit de Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Colegiul ține să accentueze, că interdicțiile ce pot servi temei de a refuza în eliberarea actelor de călătorie sunt exhaustive, clare și explicite. Respectiv, persoanei i se poate îngădi dreptul la libera circulație, prin refuzul în eliberarea actului de călătorie, strict doar în cazurile indicate de Lege, anterior enumerate.

Din probele prezentate de către pârât/intimat, Colegiul nu a putut constata existența vreunui din cazurile enumerate la art. 4 alin. (1⁶) al Legii nr. 273 din 09.11.1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, care ar permite organului abilitat să refuze persoanei în eliberarea actului de călătorie. Or, din înscrisurile existente la materialele pricinii Colegiul a putut stabili doar, că în privința lui XXXXXXXXXXXX sunt derulate trei pricini penale. Însă, faptul numit nu constituie un impediment pentru eliberarea actelor de călătorie, fiindcă nu se regăsește în norma materială anterior enumerată. Respectiv, pârât/intimat nu a făcut dovada existenței situațiilor sau cazurilor, enumerate în articolul sus-numit, pentru a refuza reclamantului/apelant în eliberarea pașaportului de călătorie. Mai mult, Colegiul atrage atenția la informația prezentată de partea apelantă, eliberată de instanța judiciară în examinarea căreia se află cauza penală derulată în privința lui XXXXXXXXXXXX, conform căreia față de ultimul a fost instituită măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu, care a expirat la data de 09 mai 2014, după care nu a mai fost prelungită. Alte informații sau date, ce ar demonstra existența în privința lui XXXXXXXXXXXX a măsurilor preventive limitative în libertate sau libera circulației instanței nu i-au fost prezentate. De aceea, Colegiul consideră ca fiind una greșită și contrară legii poziția autorității de stat, care a transferat în sarcina persoanei solicitante probarea lipsei măsurilor preventive sus-numite pentru ai elibera actul de călătorie. Or, după cum este clar indicat în alin. (1⁷) al articolului sus-numit, pentru a pune în executare măsurile prevăzute specificate în articolul, autoritățile care au dispus aplicarea lor au obligația de a le comunica autorității emitente a actelor de identitate. De aceea, obligarea persoanei să dovedească lipsa circumstanțelor, existența cărora urmează să le demonstreze autoritatea contravine normei materiale numite.

Or, Colegiul accentuează că în actualul proces sarcina probațiunii este pusă în sarcina pârâtului, chestiune clar și expres indicată în 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din XXXXXXXXXXXX. De oarece acesta nu a făcut dovada temeiniciei și legalității refuzului său, pentru a elibera actul de călătorie lui XXXXXXXXXXXX, Colegiul găsește întemeiată cerința ultimului privind anularea refuzului respectiv și obligarea ÎS „CRIS REGISTRU” /în prezent Agenția Servicii Publice/ de a elibera pașaportul de călătorie.

Cât privește cerința de compensare a cheltuielilor de judecată suportate de reclamant/apelant în actualul proces, deoarece acesta nu a făcut dovada existenței în instanța sa a unei cereri de compensare a acestora. Or, conform prevederilor art. 96 alin. (1) Codul de procedură civilă

existenței lor, instanța nici nu poate accepta cerința de compensare a acestora. Or, conform prevederilor art. 96 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Respectiv, partea care pretinde existența acestor cheltuieli urmează să facă dovada corespunzătoare, prezentând înscrisurile care să demonstreze că a suportat în realitate cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, că acestea au fost reale și necesare. La caz, apelantul XXXXXXXXXXX nu a prezentat nici o probă, care să indice la existența cheltuielilor de judecată. Urmare a acestui fapt, Colegiul va respinge cerința respectivă, ca fiind una neîntemeiată.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 385 alin. (1) lit. c) și 389- 390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Admite apelul declarat de XXXXXXXXXXX.

Casează hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Râșcani/ din 16 mai 2017 prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată a lui XXXXXXXXXXX către ÎS „CRIS REGISTRU” /în prezent Agenția Servicii Publice/ privind recunoașterea drept ilegal a refuzului de perfectarea și eliberarea actelor de călătorie și obligarea perfectării și eliberării pașaportului de călătorie pe numele său și compensarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care:

Admite parțial cererea de chemare în judecată a lui XXXXXXXXXXX către ÎS „CRIS REGISTRU” /în prezent Agenția Servicii Publice/.

Recunoaște drept ilegal refuzul ÎS „CRIS REGISTRU” /în prezent Agenția Servicii Publice/ de perfectare și eliberare a actelor de călătorie pe numele lui XXXXXXXXXXX.

Se obligă ÎS „CRIS REGISTRU” /în prezent Agenția Servicii Publice/ să perfecteze și elibereze pașaport de călătorie pe numele lui XXXXXXXXXXX.

În rest pretențiile lui XXXXXXXXXXX, privind compensarea cheltuielilor de judecată, se resping ca fiind nefondate.

Decizia este definitivă și executorie din momentul adoptării, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data recepționării deciziei motivate, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței :

Ana Panov

Judecătorii :

Veronica Negru

Vitalie Cotorobai